

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

2017-2018

1. Identificació del mòdul

1.1. Dades del mòdul

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR DE FOTOGRAFIA (LOE)
MÒDUL MEF05-PROJECTES DE FOTOGRAFIA I

Curs	Període	Hores setmanals	Nombre de crèdits ECTS
Primer	Anual	7	16

Departament: Mitjans audiovisuals i fotografia

Professorat responsable:

Silvia Prió i Viu
Correu electrònic: sprio@escoladisseny.com
Horari de tutories: Fes clic per escriure

Cap de departament

Jose Luis Martin
Correu electrònic: Jluismartin@escoladisseny.com
Horari d'atenció: Fes clic per escriure

1.2. Contextualització del mòdul dins el pla d'estudis

L'alumne posa en pràctica els coneixements tècnics i teòrics. En el moment actual la fotografia es mou en un entorn de gran competència i viu un gran canvi a nivell tècnic, conceptual i d'ús. D'una manera tan vertiginosa que no ens adonem de la intensitat de la seva presència en l'espai que ens envolta, en la cultura contemporània. Apareix no només com a eina de treball sinó com a suport per fer-nos arribar tota mena de missatges i d'idees. La imatge digital s'ha imposat amb rapidesa, generant un ampli camp de possibilitats dins del món professional que ens interessa aquí. Possiblement ara és quan sorgeix una major necessitat de formar professionals que posseïxin una alta iniciativa, capacitat creadora, un control de l'eina i claredat d'idees. Aquesta formació serà necessària si s'han de moure en un context tan nou i variable en molts aspectes. I sobretot serà la que diferenciï un fotògraf professional del que no ho és. En aquest mòdul s'uneix el domini de la part tècnica amb el desenvolupament de la capacitat de l'alumne per dur endavant idees a través dels diferents treballs o projectes i més pretenem potenciar la responsabilitat sobre el seu treball i l'entorn visual que ens envolta. Aquí l'alumne pot materialitzar i aplicar els seus coneixements tant tècnics com teòrics dels altres mòduls del Cicle.

Fes clic per escriure

1.3. Requisits per cursar el mòdul:

Capacitat per a la visió fotogràfica, comprensió per la representació de l'espai i el temps. Sensibilització pel color i la composició i curiositat per la història de la fotografia i els seus autors.

2. Normativa de referència

Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas profesionales de artes plásticas y diseño (BOE 25/05/2007).

Article 73 (programacions didàctiques) del *Decret 120/2002* autonòmic (BOIB núm. 120, 05-10-2002).

3. Objectius d'aprenentatge del mòdul

Descripció del que un estudiant ha d'haver après en finalitzar l'assignatura.

Assignatura on s'aplica de manera pràctica tots els coneixements teòrics:

- 1-Conèixer i saber utilitzar els materials, equips i tècniques que intervenen en el procés fotogràfic.
- 2-Realitzar projectes fotogràfics de qualitat tècnica i artística dins dels diferents àmbits de la fotografia.
- 3-Transmetre idees i comunicar missatges a través de la representació fotogràfica.
- 4-Desenvolupar la capacitat de comunicació gràfica, la creativitat i expressivitat personals.
- 5-Desenvolupar l'autonomia en l'aprenentatge i en l'ús de les metodologies de treball més adequades a la solució de problemes.
- 6-Analitzar projectes fotogràfics en les seves variables tècniques, artístiques i comunicatives i emetre una valoració crítica fonamentada.
- 7-Dominar les noves tecnologies pròpies de l'especialitat.
- 8-Conèixer i dominar les tècniques d'arxiu, indexació i recuperació de documents fotogràfics segons els estàndards internacionals.
- 9-Desenvolupar actituds de col·laboració que possibilitin i optimitzin el treball en equip.

- 10-Conèixer la normativa específica d'aplicació a l'especialitat.
- 11-Utilització correcta de la càmera fotogràfica analògica i digital.
- 12-Domini del revelat i positiu analògic i digital.
- 13-Desenvolupar una actitud que fomenti el treball en equip
- 14-Coneixement i correcta utilització dels diferents sistemes d'il·luminació tant natural com artificial.
- 15-Desenvolupament de la creativitat utilitzant la fotografia com un element personal d'expressió.
- 16-Realitzar projectes fotogràfics de qualitat tècnica i artística.
- 17-Transmetre idees i comunicar missatges mitjançant la fotografia.

Fes clic per escriure

4. Continguts temàtics del mòdul *(distribuïts en unitats d'aprenentatge)*

- 1-El projecte fotogràfic. Metodologia.
- 2-La presa fotogràfica: variables de control tècnic i expressiu. Enfocament. Profunditat de camp. El control del moviment. Variables de control tècnic i expressiu.
- 3-El mesurament de la llum i determinació de l'exposició.
- 4-La il·luminació natural i artificial. Llum contínua i flash. Filtratge i polarització.
- 5-La càmera tècnica.
- 6-Gestió d'arxius. Metadades. Tècniques d'arxiu, indexació i recuperació de documents fotogràfics.
- 7-Revelat del negatiu digital. Tècniques d'ajust tonal i tractament d'imatge. El laboratori analògic.
- 8-Procediments de retoc. Correcció de color.
- 9-Control de perspectiva i la forma de la imatge.
- 10- L'edició. Selecció i organització d'imatges.

4.2.Distribució temporal

N sessions de N hores a la setmana.

Opció B:

Mes	Dies	Unitat didàctica / continguts	Activitats d'aprenentatge	Procediments i tècniques d'avaluació
Setembre	25-29	1 – Introducció Presentació de continguts		Carpeta d'aprenentatge.
octubre		1-El projecte fotogràfic. Metodologia. 2-La presa fotogràfica. Utilització dels objectius. Enfocament. Profunditat de camp. El control del moviment. Variables de control tècnic i expressiu.	Ex. 1. Enfocament. 7 h. 2/10/17-6/10/17 Ex. 2. Profunditat de camp. 7 h 9/10/17-13/10/17 Ex. 3. Ús d'objectius. 7 h 16/10/17-20/10/17 Ex. 4. Control de moviment. 7 h 23/10/17-27/10/17	
novembre		3-La càmera tècnica. 4-Mesurament de la llum i determinació de l'exposició. La il·luminació natural i artificial. Filtratge i polarització.	Ex. 5. Control de moviment. 7 h 30/10/17-3/11/17 Ex. 6. Temperatura de color. 7 h 6/11/17-10/11/17 Ex. 7. Street photography. 11 h 13/11/17-23/11/17 Ex. 8. Retrat en el carrer. 10 h 24/11/17-1/12/17	

Desembre		6-Revelat del negatiu analògic.	<p>Ex. 9.Laboratori analògic B/N. El retrat. 14 h 4/12/17-15/12/17</p> <p>Ex. 10.Laboratori analògic. Composició. 7 h 18/12/16-22/12/17</p>	
Gener		7-La composició. 8-Exposició.	<p>Ex. 11. Retrats amb càmera mitg format. Fotografia experimental laboratori analògic. 21 h 8/1/18-26/1/18</p> <p>Ex. 12..Composició. Copiar imatge d'autor reconegut en la història de la fotografia. 7 h 29/1/18-2/2/18</p>	
Febrer		9-Revelat del negatiu digital. Tècniques d'imatge d'ajust tonal i tractament d'imatge. 10-II.luminació de flash. Utilització de la llum al plató.	<p>Ex. 13.II.luminació retrat estudi fotogràfic. Utilització direcció llums focus. 7 h 5/2/18-9/2/18</p> <p>Ex.14. II-luminació retrat estudi fotogràfic. Accessoris fotogràfics. 7 h 12/2/18-16/2/18</p> <p>Ex. 15. Edició- Retoc digital. El collage. 7 h 19/2/18-24/2/18</p> <p>Ex. 16. Flash extern. Fotografia esportiva. 7 h 26/2/18-2/3/18</p>	
Març		11-Correcció de color. Procediments de retoc. 12-Control de perspectiva i la forma de la imatge.	<p>Ex. 17. II·luminació continua i flash. El nu fotogràfic/model/plató. 14 h 5/3/18-16/3/18</p> <p>Ex. 18. II·luminació . El nu exterior. Bill Brandt/ ús angular. 9 h 19/3/18-29/3/18</p>	
Abril		13-La sèrie fotogràfica. 14-Edició, selecció i organització d'imatges. II·luminació continua. 15-Gestió d'arxius. Tècniques d'arxiu, recuperació de documents fotogràfics.	<p>Ex. 19.Reportatge esdeveniment setmana santa, Cristina Garcia Rodero. 7 h 9/4/18-13/4/18</p> <p>Ex. 20. Fotografia de Moda 14 h 16/4/18-27/4/18</p>	

Maig	16-L'acabat i la presentació. Muntatge, edició i exhibició	Ex. 21. La sèrie fotogràfica. Duane Michals. 14 h 2/5/18-11/5/18 Ex.22. L'edició fotogràfica. 14 h 14/5/18-25/5/18	
Juny			

5. Materials i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

- LANG FORD, Michael, *Fotografia bàsica*, Ed: Omega, Barcelona 2003.
- PRADERA, Alejandro *El libro de la Fotografía*, Ed: Alianza editorial, Madrid 2013
- NEWHALL, Beaumony, *Historia de la fotografía*, Ed: GG, Barcelona 2002.
- SHORT, Maria, *Contexto y narración en fotografía*, Ed: GG, Barcelona 2011.
- COTTON, Charlotte, *The photograph as contemporary art*, Ed: Thames & Hudson world of art. London 2009.
- VARIOS. *La fotografía del siglo XX*, Ed: Taschen, Colonia 2001.
- VARIOS. *El ABC de la fotografía*, Ed: Phaidon, London 2000.
- MELLADO, Jose Maria, *Fotografía de alta calidad*, Ed: Artual, 2011.
- EVENING, Martin, *Adobe photoshop para fotógrafos*, Ed: Anaya, Madrid 2009.
- HUNTER, Fil, *La iluminación en la fotografía*, Ed: Anaya. Madrid 2008.
- FREEMAN, Michael, *Fotografía digital luz e il·luminación*, Ed: Evergreen Tashen 2007.
- PRACKEL, David, *Iluminación*, Ed: Blume Barcelona 2007.
- BAVISTER, Steve, *Técnicas de il·luminación. Retratos*, Ed: Omega Barcelona 2001.
- FERNANDEZ, Jose Antonio, *Sin miedo al flash*, Ed: FotoRuta Madrid 2012.
- MOLINA, Alfonso, *El retrato*, Ed: Anaya Madrid 2005.
- HOPE, Terry, *Retratos*, Ed: Omega Madrid 2000.
- GARRET, John, *La fotografía en blanco y negro*, Ed: Blume Barcelona 2001.
- ANTONINI Marco, GOMEZ Francisco. *Experimental Photography*, Ed: Luca Bendani London 2015.

5.2. Bibliografia complementària

- BRIGHT, Susan, *Fotografía hoy*, Ed: Nerea San Sebastián 2007.
- GROSENICK, Uta. *Art The new world of photography*, Tames & Hudson London 2008.
- COSTA, Matias, *The family project*, Ed: Lens Escuela de Artes Visuales Madrid 2014.

5.3. Altres recursos

Cameres, lents, ordinadors, equip d'il·luminació continua i flash d'estudi, laboratori b/n. Projector i DVD. Visites a diferents estudis fotogràfics i confrències de fotògrafs professionals. Assistència a exposicions i jornades culturals relacionades amb la fotografia. Recursos online a través de la web de l'assignatura com vídeos, documentals i pàgines web

6. Metodologia docent

6.1. Estratègies generals metodològiques

Es fomenta una metodologia activa i pràctica. Classes presencials on es desenvolupa una exposició i debat entre tots els treballs dels alumnes. Realització de treballs pràctics individuals i quasi sempre setmanals. Visita a exposicions de fotògrafs a l'illa de Mallorca i Barcelona.

6.2. Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Es desenvolupa una dinàmica de treball pràctica en la que l'alumne ha de presentar quasi sempre setmanal diferents treballs pràctics que es desenvolupen durant la setmana, el professor detalla la manera de presentar i els criteris de correcció. Tot s'exemplifica per a la correcta compressió de l'alumne.

6.3. Instal·lacions del centre i material

Aula de fotografia, laboratori B/N, plató fotogràfic, ordinadors, càmeres digitals i objectius.

6.4. Activitats interdisciplinàries

S'ajustaran durant el curs.

Fes clic per escriure

6.5. Activitats complementàries i extraescolars

Assistir a festivals de fotografia, conferències i exposicions de fotografia: World Press Photo a Barcelona durant el mes de desembre 2017. Es convocaran conferències de diferents fotògrafs per xerrar sobre la seva trajectòria professional. Assistirem a sessions de treball de diferents fotògrafs i especialistes així com visites a laboratoris professionals de fotografia per veure tot el procés d'impressió.

6.6. Atenció a la diversitat

La *Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació* (Títol II, equitat en l'educació) tracta de l'atenció educativa diferent de l'ordinària: Necessitat Específica de Suport Educatiu (ANESE), una categoria única que inclou l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials (NEE), l'alumnat amb Dificultat Específiques d'Aprenentatge (DEA), l'alumnat amb Altes Capacitats (AC), l'alumnat d'Incorporació Tardana (IT), i l'alumnat amb Condicions Personals o d'Història Escolar (CP/HE), però en principi per l'ensenyament obligatori.

Per altra banda, la normativa autonòmica que regula els ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny no preveu l'**atenció a la diversitat** ni les **adaptacions curriculars individuals** (ACI) a l'aula, tan sols l'article 13.2 del *Real Decreto 596/2007* estatal estableix que: "Els centres que imparteixin ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny desenvoluparan i completaran els currículums establerts per l'Administració educativa corresponent, mitjançant la posada en pràctica del seu projecte educatiu i la implementació de programacions didàctiques que prenguin en consideració les característiques del context social i cultural, les necessitats de l'alumnat, amb especial atenció als que presentin una discapacitat, i les possibilitats formatives de l'entorn".

Aquestes mesures administratives, que recorda la disposició addicional 1ª del *Real Decret 596/2007* estatal, es centren principalment en facilitar a l'alumnat els mitjans i recursos que siguin necessaris per accedir als ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny i cursar-los.

- Accés als estudis (article 17.1 del *Real Decret 596/2007* estatal).
- Convocatòria extraordinària (article 19.5 del *Real Decret 596/2007* estatal).
- Expedient acadèmic (article 20.2 del *Real Decret 596/2007* estatal).

En aquest context, sempre hem intentat donar a l'alumnat un **tracte individualitzat i personalitzat**, raó per la qual pensem que no és necessari adoptar mesures especials per atendre l'alumnat amb problemes d'aprenentatge i altres necessitats educatives específiques, en un sentit (discapacitat psíquica, sensorial o motora, trastorns greus de conducta) o en un altre (superdotació, sobredotació). No obstant això, demanem l'alumnat una adreça de correu electrònic per estar en contacte, enviar i rebre exercicis, atendre consultes puntuals, i poder donar una millor atenció personalitzada, aquesta vegada en línia.

En tot cas, en tractar-se d'ensenyaments artístics professionals de lliure elecció, entenem que no es poden fer **adaptacions curriculars significatives**, en el sentit d'adequar els objectius educatius, eliminar o incloure determinats continguts essencials, i modificar els criteris d'avaluació.

Per contra, entenen que sí són possibles les **adaptacions curriculars no significatives** (modificacions dels elements del currículum que no afecten a l'assoliment dels objectius d'aprenentatge) i les **adaptacions d'accés al currículum** (elements organitzatius, recursos de tot tipus i optimització d'aquests), en el marc del *Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics a les Illes Balears*.

De fet, l'article 20.2 (documents bàsics d'avaluació i mobilitat dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny) del *Reial Decret 596/2007* estatal explica que les mesures d'adaptació curricular han de constar a l'expedient acadèmic de l'estudiant (si escau). Per altra banda, no s'ha de confondre l'**adaptació curricular no significativa** de la qual parlem amb l'adaptació a la que fa referència l'article 21 del *Reial Decret 596/2007* estatal està referida a l'**adaptació per trasllat d'expedient acadèmic** a un centre d'altra administració educativa.

7. Criteris, procediments i instruments d'avaluació i qualificació

(L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació dels objectius establerts d'acord amb el perfil professional del títol)

7.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas):

Fes clic per escriure

7.2. CA/Criteris d'avaluació del mòdul:

1. Utilitzar els equips fotogràfics i processar les imatges amb domini tècnic.
  2. Adequar les solucions tècniques, formals i expressives a les especificacions temàtiques i comunicatives de projecte.
  3. Organitzar, planificar i portar a terme els treballs fotogràfics amb el nivell de qualitat exigible professionalment.
  4. Desenvolupar projectes, individuals i en equip, en totes les seves fases, fins a l'obtenció d'un producte fotogràfic de qualitat artística, tècnica i comunicativa.
  5. Seleccionar i organitzar adequadament els elements, materials i humans, que seran fotografiats.
  6. Dotar la fotografia d'elements persuasius, informatius i/o identificatius que transmetin idees i missatges acord als objectius comunicacionals del projecte.
  7. Realitzar imatges temàtica i estilísticament acord a l'àmbit professional i al gènere de què es tracti.
  8. Demostrar autonomia en la planificació i realització del treball fotogràfic.
  9. Presentar i defensar fonamentadament les pròpies idees i el treball realitzat, i emetre una valoració argumentada del mateix.
  10. Utilitzar amb destresa la tecnologia pròpia de l'especialitat tant en la realització com en la comunicació del projecte.
- Pla d'Estudis Cicle formatiu de grau superior de Fotografia 13
11. Atènyer en els projectes a la normativa vinculada a l'exercici professional com ara la relativa al dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.
  12. Realitzar i produir imatges tenint en compte els diferents acabats de cada procés.
  13. Justificar els diferents processos per obtenir un resultat final adequat.
  14. Controlar els processos amb seguretat i neteja en el laboratori i taller.

L'alumne ha de complir els terminis d'entrega de tots els exercicis que sol·licita el professor. Quatre treballs no entregats en el termini corresponent obligatòriament s'avalua a l'alumne al juny. Utilitzar els equips fotogràfics i processar les imatges amb domini tècnic. Adequar les solucions tècniques, formals i expressives a les especificacions temàtiques i comunicatives del projecte. Organitzar, planificar i portar a terme els treballs fotogràfics amb qualitat professional. Desenvolupar projectes, individuals i en equip, en totes les seves fases, fins a l'obtenció d'un producte fotogràfic de qualitat artística, tècnica i comunicativa. Seleccionar i organitzar els elements, materials i humans que seran fotografiats. Dotar la fotografia elements informatius, persuasius i/identificables que transmetin idees i missatges acord amb els objectius del comunicacionals del projecte. Realitzar imatges temàtica i estilísticament acord a l'àmbit professional i al gènere de què es tracti. Demostrar autonomia en la realització del treball fotogràfic. Presentar i defensar fonamentadament les pròpies idees i el treball realitzat i emetre una valoració argumentada del projecte. Utilitzar amb destresa la tecnologia pròpia de l'especialitat pel projecte fotogràfic. Atènyer en els projectes a la normativa vinculada a l'exercici professional com ara la relativa al dret de la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge. Si l'alumne no assisteix regularment a l'horari lectiu i supera els treballs pràctics se li pot proposar i demanar treballs extres i haurà de superar un examen pràctic si es considera oportú.. Per superar el mòdul en el mes de juny l'alumne ha d'entregar tots els treballs pràctics proposats i tots han d'estar aprovats, només un suspès significa suspendre el mòdul. Per superar el mòdul en el mes de setembre, l'alumne haurà d'entregar tots els exercicis pràctics pendents de juny i els nous proposats i superar l'exercici-examen pràctic si es considera necessari. En el mes de setembre s'ha d'entregar la mateixa feina que durant el curs: entrega d'ISSUUS i penjar-ho *on line* en la pàgina de l'escola, cal incloure totes les imatges en el Cds corresponents i entregar els treballs teòrics si és el cas. L'aplicació de l'avaluació continua exigeix a l'alumne una assistència mínima del 90% (aprovat en la reunió de departament del 18/9/2006) a les activitats lectives i altres activitats programades.

7.3 Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació (ordinària, anual/febrer/juny)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Avaluació continua / complementària	Avaluació final

<i>Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.)</i>	NR	Iniciativa, interès i participació activa en el desenvolupament de la classe.	20%	---
<i>Treballs i projectes</i>	R	Cada projecte es corregirà individualment. Per aprovar l'assignatura cal tenir tots els treballs aprovats Si no s'entrega quatre treballs en el plaç que estima el professor es perd l'avaluació continua.	60%---	65%
<i>Prova objectiva final</i>	R		20%	35%
Total			100 %	100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

7.4. Criteris, procediments i instruments d'avaluació d'alumnes amb el mòdul pendent (extraordinària, setembre)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació
<i>Treballs i projectes</i>	R	S'entreguen els projectes no presentats i no superats i els nous proposats per aquesta convocatòria.	100%
<i>Prova objectiva final</i>	R		

(es presenta la graella parcialment emplenada, a títol d'exemple)

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

8. Altres observacions

(si és el cas)

Fes clic per escriure